

Asia: VN/14613/2023

Ympäristöministeriön asetus purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit pykälään 1, Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys:

Ei kommentoitavaa.

Selvitystä ei rakentamislain tarkoittamalla tavalla edellytetä hankkeissa, joissa purkumateriaalien määrä on vähäinen. Perustelumuistiossa on avattu sivulla 7 tarkemmin vähäisyyden arviointia. Perustelumuistiossa on esitetty arvioinnin lähtökohtana, että kaikki kokonaisten rakennusten purkuhankkeet sisältyisivät selvitysvelvoitteen piiriin ja toisaalta, että yksittäiset kylpyhuoneremontit tai yksittäisten asuntojen remontit eivät selvitystä edellyttäisi. Miten vähäisyyttä tulisi näkemyksesi mukaan hankkeissa soveltaa?

Perustelumuistion mukaan lähtökohtana on, että kaikki kokonaisten rakennusten purkuhankkeet sisältyisivät selvitysvelvoitteen piiriin. Rakentamislain 5 § mukaan rakennuksella tarkoitetaan erillistä, kiinteää, paikallaan pysyttäväksi tarkoitettua, omalla sisäänkäynnillä varustettua kohdetta, joka sisältää katettua ja seinien erottamaa tilaa. Rakennus voi siis olla hyvinkin pieni, esim. puu-wc/ns. ulkokuusi täyttää rakennuksen määritelmän. Tämä ei liene tarkoitus. Vähäisyys tulisikin mieluummin määritellä rakennuksen koon perusteella. Voi myös pohtia, kuinka tarkoituksenmukaista on tietojen kerääminen pienistä rakennuksista. Vähäisyyden voisi määritellä esim. ”vähäisiksi katsotaan tavanomaista omakotitaloa pienemmät rakennukset”. Korjaus- ja muutostöiden osalta vähäisyyttä voi rinnastaa edellä mainittuun; ”...jos purkumateriaalien määrä vastaa tavanomaisen omakotitalon purkamisessa syntyvää määrää”

Kommentit pykälään 2, Purkumateriaalit:

Ei kommentoitavaa.

Ehdotuksessa on kaksi eri vaihtoehtoa pykäläksi 2 koskien selvityksen keskeistä sisältöä, purkumateriaaleja. Kumpaa jaottelua tulisi näkemyksesi mukaan käyttää asetuksessa? Vaihtoehto A:ssa on esitetty purkumateriaalien jaottelu kierrätyksen ja hyödyntämisen näkökulmasta, minkä vuoksi jaottelu poikkeaisi hieman jäteasetuksen 26 §:n rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvaatimuksista. Tarkemmat perusteet poikkeamiselle on esitetty perustelumuistiossa sivuilla 8-9.

Kommentit valintaasi

Asetusehdotuksessa on kuvattu kaksi eri vaihtoehtoa pykäläksi 2 koskien purkumateriaaleja. Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan näistä vaihtoehto A on parempi, koska betoni, tiili ja kivennäislaatat ja keramiikka tulee olla erikseen, jotta niille pystytään paremmin suunnittelemaan uudelleen käyttöä. Painoyksiköiden lisäksi uudelleenkäyttöön soveltuvat rakennusosat tulisi mahdollisuuksien mukaan ilmoittaa myös niiden mitat ja laatuominaisuudet sisältävinä tuotetietoina. Tiedot tulisi olla muodossa, jossa suunnittelijat voivat sisällyttää niitä uudisrakentamiseen korvaamaan neitseellisiä tuotteita. Tiilistä pitäisi ilmoittaa tiilen tyyppi, esim. umpitiili, reikätiili. Soveltuva uudelleenkäyttötarkoitus pitäisi mahdollisuuksien mukaan ilmoittaa ja rajata, jolloin niiden sekundäärisen markkinan muodostuminen olisi helpompaa.

Kommentit pykälään 3, Vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit:

Ei kommentoitavaa.

Kommentit pykälään 4, Maa- ja kiviainekset:

Ei kommentoitavaa.

Kommentit pykälään 5, Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen päivittäminen:

Ei kommentoitavaa.

Kommentit pykälään 6, Tietojen ilmoittaminen:

Tarkoituksenmukaista olisi, että purkumateriaali- ja rakennusjätetietojärjestelmä olisi integroitu yleisesti käytössä oleviin järjestelmiin (kuten esimerkiksi Lupapiste). Käytettävissä olevat rakennusmateriaalit tulisi liittää myös olemassa oleviin (kuten Materiaalitori) ja tuleviin digitaalisiin markkinapaikkoihin sekundäärisen markkinan vauhdittamiseksi. Hankkeeseen ryhtyvää ei pidä velvoittaa ilmoittamaan tietoja useampaan järjestelmään.

Kommentit pykälään 7, Voimaantulo:

Ei kommentoitavaa.

Muita huomiota ASETUKSEEN liittyen:

Ei kommentoitavaa.

Huomioita ja kommentteja PERUSTELUMUISTION sisältöön:

Perustelumuistion kohdan 4.1. mukaan selvityksen arviointi ja tietojärjestelmän käyttöönotto edellyttäisi rakennusvalvontaviranomaisilta hieman uutta osaamista selvityksen soveltamisalaan ja materiaalimäärien valvontaan liittyen, mikä olisi koulutuksen avulla omaksuttavissa. Lisäksi perustelumuistion mukaan rakennusvalvonnalle voisi aiheutua neuvontapainetta tarkempien säännösten takia, jonka vuoksi nähdään tarpeelliseksi laatia tueksi lisäohjeistusta tai työkaluja muun muassa massamäärien arviointiin.

Rakennusvalvonnan tehtävänä ei ole tehdä yksityiskohtaisia suunnitelmien tai selvitysten tarkastuksia. Sama on todettu parhaillaan lausuttavana olevan rakentamislain korjaussarjan lausuntopyynnössä: Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa suunnitelmien sisältöä vain pistokoeluonteisesti ja puuttua havaitsemaansa selkeään rakentamismääräysten vastaisuuteen. Vastuu tietojen oikeellisuudesta on rakennushankkeeseen ryhtyvällä, joka hankkii tarvittaessa asiantuntemuksen yksityisoikeudellisin sopimuksin. Rakennusvalvonnalla ei ole edellytyksiä eikä resursseja arvioida selvitysten sisältöjä tai valvoa materiaalmääriä, vaan se käytännössä ottaa vain vastaan toimitetut selvitykset ja määrätiedot. Asia korostuu entisestään, jos rakentamislain korjaussarjan esitys lupien käsittelyaikatakuusta etenee. Rakennusvalvonnat tuskin käyttävät aikaansa purkamisen massamäärien arvioimiseen, jos samanaikaisesti käsittelyssä olevan rakentamisluvan käsittelyajan viivästyminen aiheuttaa menetyksiä lupamaksuissa ja pahimmillaan kunnalle korvausvaatimuksia.

Nummi Katariina

Vantaan kaupunki - Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja

Tero Anttila